

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20Co/49/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8111213318
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8111213318.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu: Obec Chmeľovec, so sídlom Chmeľovec č. 98, IČO: 00327123, proti žalovaným: 1. P. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. č. XX a 2. Z. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XX, o určenie vlastníckeho práva a prísl., o odvolaní žalovaných v 1. a 2. rade proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č.k. 11C 107/2011-157 zo dňa 16.1.2014 jednohlasne takto

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e sa uznesenie vo výroku o trovách konania.

II. Náhrada trov odvolacieho konania sa účastníkom n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

Okresný súd Prešov (ďalej len „prvostupňový súd“) napadnutým uznesením konanie zastavil a účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil cit. „aj keď pri rozhodovaní o náhrade trov konania v prípade tohto späťvzatia žaloby by sa vzťahovalo ustanovenie § 146 ods. 2 vety prvej O.s.p., súd mal za to, že vzhľadom na okolnosti osobitného zreteľa sú splnené podmienky pre aplikáciu § 150 ods. 1 O.s.p. Tie súd vyvodil zo záverov nie len spomínaného znaleckého posudku Ing. X., ale predovšetkým z odôvodnení rozsudkov v predchádzajúcom súdnom spore a to konkrétne rozsudku č.k. 8C 5/2007-207 zo dňa 11.2.2010, ale aj rozsudku Krajského súdu v Prešove 7Co 67/2010-239 zo dňa 10.6.2010. V odôvodnení rozhodnutí týchto súdov sa totiž konštatovalo, že parcela KN 98/2 patrí obci S., hoci tieto ich závery sa ukázali byť predčasnými. Žalobca teda nemal dôvod spochybňovať uvedené závery súdov (tie mal nepochybne k dispozícii, aj keď nebol účastníkom spomínaného konania, pretože jeho právny zástupca zastupoval žalobcov v konaní 8C 5/2007) a keďže vlastníctvo k spornej parcele bolo zapísané na žalovaných bolo povinnosťou žalobcu podať túto žalobu. Uvedenú povinnosť možno vyvodiť z § 7 ods. 2 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí (konkrétne písm. c/).“

Proti tomuto uzneseniu podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaní v 1. a 2. rade. Poukázali na to, že žalobca podal nedôvodnú žalobu. Za nesprávne závery znaleckého posudku Ing. X. a predčasné závery súdov nemožno sankcionovať žalovaných nepriznaním náhrady trov konania, ktorí nenesú žiadnu zodpovednosť za tieto závery znalca a súdov, nikdy s nimi nesúhlasili a tento stav nespôsobili. Nepriznanie náhrady trov konania považovali za nespravodlivé a neprimerane tvrdé. Namietajúc nesprávne právne posúdenie veci navrhli, aby odvolací súd uznesenie v napadnutom výrok zmenil a priznal im náhradu trov konania, alternatívne ho zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Žalobca sa k podanému odvolaniu vyjadril súhlasiac s aplikáciou výnimočného ust. § 150 ods. 1 O.s.p. a navrhujúc uznesenie ako správne potvrdiť. Uplatnil si trovy odvolacieho konania.

Odvolačný súd v zmysle zásad ust. § 212 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) preskúmal uzneseniu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 O.s.p. a zistil, že uznesenie je vo výroku o trovách konania správne.

Ustanovenia § 142 až § 150 O.s.p. upravujú predpoklady, za splnenia ktorých majú účastníci konania (alebo tretie osoby) právo na náhradu trov konania, ktoré vynaložili.

Aplikácia ustanovenia § 150 O.s.p. pri rozhodovaní o náhrade trov konania prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dôjde k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Musí však ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Výnimočnosť môže spočívať tak v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach na strane účastníkov konania. Pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa treba prihliadať na osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery všetkých účastníkov konania, a tiež na okolnosti, ktoré viedli účastníkov k uplatneniu práva na súde a ich postoj v konaní. Nepriznanie náhrady trov konania musí zodpovedať zvláštnym okolnostiam konkrétneho prípadu a jedným z rozhodujúcich hľadísk je aj to, aby sa takéto rozhodnutie nejavilo ako neprimeraná tvrdosť voči účastníkovi a aby neodporovalo dobrým mravom.

Ustanovenie § 150 O.s.p. nie je možné považovať za predpis, ktorý by zakladal jeho voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvôle), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, ku ktorým je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnuť. Ustanovenie § 150 O.s.p. preto nie je možné vykladať tak, že je naň možné prihliadnuť kedykoľvek bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania.

V sporovom konaní (ako je tomu nepochybne v danom prípade konania) sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu vo veci. V danom prípade v dôsledku späťvzatia žaloby žalobca zaviniel zastavenie konania, preto by bol inak povinný nahradiť trovy konania žalovaným v 1. a 2. rade. Len výnimočne nemusí súd úspešnému účastníkovi priznať náhradu trov konania. Môže tak urobiť podľa ustanovenia § 150 O.s.p., podľa ktorého ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Zo slovného znenia uvedeného zákonného ustanovenia vyplýva, že ide o ustanovenie výnimočné, ktoré má súdu umožniť, aby pri rozhodovaní o náhrade trov konania mohol prihliadnuť k zvláštnostiam jednotlivých konkrétnych prípadov a má slúžiť k odstráneniu neprimeranej tvrdosti. Úvaha súdu, že ide o výnimočný prípad a či sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, musí vychádzať z posúdenia všetkých okolností konkrétnej veci. Ustanovenie § 150 O.s.p. preto nemožno vykladať tak, že možno kedykoľvek bez ohľadu na základné zásady rozhodovania o náhrade trov konania nepriznať náhradu trov úspešnému účastníkovi konania; vždy musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Pri skúmaní existencie podmienok hodných osobitného zreteľa je potrebné prihliadať v prvom rade k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom všetkých účastníkov konania a je potrebné vziať do úvahy nielen pomery toho, kto by mal trovy konania zaplatiť, ale je nutné zohľadniť aj dopad takéhoto rozhodnutia najmä na majetkové pomery oprávneného účastníka. Významnými z hľadiska aplikácie § 150 O.s.p. sú tiež okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku (práva) na súde, postoj účastníkov v priebehu konania a pod.

Zákon explicitne nevypočítava, ktoré okolnosti sú relevantné do takej miery, že môžu predstavovať dôvod na nepriznanie náhrady trov konania. Judikatúra považuje za nepostačujúci na aplikáciu § 150 O. s. p. len všeobecný záver hodnotiaci dopad rozhodnutia o určitom druhu nároku (porov. R 34/1982, R 23/1989).

Rozhodujúcim pre potreby rozhodovania o náhrade trov konania bude preto zistenie, či možno od žalovaných v 1. a 2. rade, ktorí majú nárok na náhradu trov konania (§ 146 ods. 2 veta prvá O.s.p.), spravodlivo žiadať, aby si náklady vzniknuté v súvislosti s predmetným konaním hradili sami.

Relevantnou skutočnosťou v predmetnej veci je, že v rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 8C 5/2007-207 zo dňa 11.2.2010, ale aj v rozsudku Krajského súdu v Prešove 7Co 67/2010-239 zo dňa 10.6.2010 sa konštatovalo, že parcela KN 98/2 zapísaná na LV č. XXX, k.ú. S. patrí žalobcovi, t.j. obci S..

Podľa § 7 ods. 2 písm. c) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí, orgány obce a organizácie sú povinné majetok obce zveľaďovať, chrániť a zhodnocovať. Sú povinné najmä používať všetky právne prostriedky na ochranu majetku, vrátane včasného uplatňovania svojich práv alebo oprávnených záujmov pred príslušnými orgánmi,

Až v priebehu konania o určenie vlastníckeho práva k predmetnej parcele KN 98/2 vyšlo najavo, že táto parcela nevznikla z pôvodného verejného, neknižovaného majetku obce S. (čl. 134).

V predmetnej veci je rozhodujúce to, že žalobca vychádzal z vyššie uvedených záverov rozsudkov súdov a plniac si svoje povinnosti v zmysle zákona o majetku obcí (§ 7 ods. 2 písm. c) podal žalobu o určenie vlastníckeho práva. Naopak žalovaní v 1. a 2. rade, vlastníctvo k predmetnej parcele nestratili. Uvedené skutočnosti i podľa názoru odvolacieho súdu sú dôvodom hodným osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania. Aplikácia ust. § 150 ods. 1 O.s.p. bola preto dôvodná.

Na základe uvedeného odvolací súd napadnuté uznesenie vo výrok o trovách konania ako vecne správne potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 150 ods. 1 O.s.p. tak, že náhradu trov odvolacieho konania účastníkom nepriznáva. Dôvodom takéhoto rozhodnutia boli vyššie uvedené dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré možno aplikovať i na odvolacie konanie. Nebolo by spravodlivé, aby boli žalovaní v 1. a 2. rade zaviazaní k náhrade trov odvolacieho konania, keďže záver o vlastníckom práve žalobcu k spornej parcele sa ukázal ako predčasný a žalovaní nedali dôvod na podanie žaloby.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.